

Số: 2729/SCT-QLNL
V/v báo cáo về hồ sơ điều chỉnh quy
hoạch dự án Thủy điện Thạch Nham

Quảng Ngãi, ngày 20 tháng 12 năm 2021

Kính gửi: Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi

Thực hiện chỉ đạo của Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Ngãi tại Công văn số 6540/UBND-KTN ngày 02/12/2021 về việc liên quan đến dự án thủy điện Thạch Nham (theo đề nghị của Công ty Cổ phần Điện Nguyên Phát tại Văn bản số 57/TTr-ĐNP ngày 01/12/2021 về việc xem xét điều chỉnh quy hoạch dự án Thủy điện Thạch Nham thuộc xã Sơn Nham, huyện Sơn Hà, tỉnh Quảng Ngãi vào quy hoạch thủy điện nhỏ tỉnh Quảng Ngãi), Công văn số 6677/UBND-KTN ngày 09/12/2021 của UBND tỉnh Quảng Ngãi về việc gia hạn thời gian hoàn thành nhiệm vụ được giao. Theo đó, Sở Công Thương đã phối hợp với Chủ đầu tư cung cấp hồ sơ dự án thủy điện Thạch Nham điều chỉnh để lấy ý kiến các cơ quan, đơn vị, địa phương có liên quan; trên cơ sở tổng hợp ý kiến của Sở Tài nguyên và Môi trường, Kế hoạch và Đầu tư, Công ty TNHH MTV Khai thác công trình thủy lợi Quảng Ngãi, UBND huyện Sơn Hà (đến ngày 19/12/2021 Sở Công Thương chưa nhận được ý kiến góp ý của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn), Sở Công Thương báo cáo như sau:

1. Thông tin về dự án:

a) Dự án đã được phê duyệt:

Theo Luận chứng kinh tế kỹ thuật Hệ thống công trình thủy lợi Thạch Nham được duyệt vào năm 1984 và quy hoạch thủy điện nhỏ trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi đã được Bộ Công Thương phê duyệt tại Quyết định số 7509/QĐ-BCT ngày 07/12/2012, dự án thủy điện là một hợp phần của công trình đầu mối thủy lợi Thạch Nham, chỉ sử dụng nước thừa sau khi đã cấp đủ nước cho nông nghiệp, sinh hoạt, công nghiệp, nuôi trồng thủy sản cho vùng hạ du đập Thạch Nham.

- Chủ đầu tư: Công ty Cổ phần Điện Nguyên Phát.

- Tên dự án: thủy điện Thạch Nham

- Công suất: 5MW.

Công trình thủy điện Thạch Nham được xây dựng bao gồm hai phần:

- Phần 1: Phần cải tạo hạng mục cửa nhận nước hiện có (02 cửa lấy nước ở tầng trên của Cống xả cát bờ Nam).

- Phần 2: Phần xây dựng mới, bao gồm tường đoạn đầu tràn xả thừa nối tiếp hạ lưu cụm cống đã có, cụm cửa lấy nước và cống xả cát đầu đường ống áp lực và cụm đường ống áp lực, nhà máy thủy điện và kênh xả, nhà quản lý vận hành, đường thi công, vận hành.

Hiện nay, Chủ đầu tư đang triển khai thi công dự án, tiến độ các hạng mục như sau: đã hoàn thành tràn xả thừa, đường ống áp lực, kênh xả; đang thi công cửa nhận nước: đạt 70% khối lượng; Nhà máy đạt : 70% khối lượng, cao độ tường 21.70m, cao độ bản đáy: 3.68m; lắp đặt cơ khí thủy công: 90% khối lượng; cơ điện: 10% khối lượng.

b) Dự án Chủ đầu tư xin điều chỉnh:

- Công suất: điều chỉnh từ 5MW lên 10MW.

- Phương án điều chỉnh: ngoài việc cải tạo hạng mục cửa nhận nước (02 cửa lấy nước ở tầng trên của Công xả cát bờ Nam) ở giai đoạn quy hoạch trước, Chủ đầu tư đề xuất cải tạo thêm 03 cửa xả cát (ở tầng dưới) của Công xả cát bờ Nam để lấy nước phát điện. Các hạng mục khác về cơ bản không thay đổi.

2. Ý kiến các cơ quan, đơn vị, địa phương có liên quan:

2.1. Công ty TNHH MTV Khai thác công trình thủy lợi Quảng Ngãi (*Công văn số 104/KTTL ngày 09/12/2021*):

Theo hồ sơ thiết kế kỹ thuật đã được duyệt, Phương án đấu nối với hệ thống công trình thủy lợi Thạch Nham chỉ sử dụng 02 cửa lấy nước ở tầng trên của Công xả cát bờ Nam để lấy nước phát điện; theo hồ sơ Quy hoạch điều chỉnh, Phương án đấu nối với hệ thống công trình thủy lợi Thạch Nham được bổ sung thêm 03 cửa xả cát (ở tầng dưới) của Công xả cát bờ Nam để lấy nước phát điện. Việc thay đổi này cần xem xét các yếu tố sau:

- Vì 03 cửa xả cát (ở tầng dưới) của Công xả cát bờ Nam, theo thiết kế được duyệt chỉ có nhiệm vụ xả cát, không có nhiệm vụ phát điện. Vì vậy nếu sử dụng để phát điện thì cần có nghiên cứu kỹ về tác động, ảnh hưởng của công trình hiện hữu khi bổ sung nhiệm vụ mới và phải được cấp có thẩm quyền xem xét phê duyệt;

- Theo Quy trình vận hành công xả cát bờ Nam, có các quy định như sau:

+ "Khi lượng bùn cát đạt đến mức tối đa, cao trình +15 m phải vận hành mở cửa xả ngay để xả hết số bùn cát lắng đọng trước công. Theo tính toán thời gian cần thiết để xả cát là 30 - 40 phút. Trong quản lý cần theo dõi để xác định thời gian thực tế có hiệu quả nhất, lập thành quy trình xả". Khi bổ sung nhiệm vụ lấy nước để phát điện thì công làm việc thường xuyên, vì vậy cần xem xét, đánh giá mức độ xói lở hạ lưu, trôi đất ở thượng lưu ảnh hưởng đến an toàn công trình hiện hữu như thế nào;

+ "Trong thời gian xả cát nhất thiết không được mở công lấy nước để đưa nước vào kênh"; Khi bổ sung nhiệm vụ lấy nước để phát điện, cần xem xét mức độ ảnh hưởng bùn cát đối với công lấy nước bờ Nam và điều chỉnh quy định này;

+ Mức nước thượng lưu khi xả từ cao trình +18,5m đến +20,5m có thể xả ở mức cao trình +21m, nhưng nếu vượt quá mức nước trên tuyệt đối không cho xả cát; khi bổ sung nhiệm vụ lấy nước để phát điện, cần xem xét điều chỉnh quy định này.

- Hiện trạng thiết bị điều tiết của công xả cát bờ Nam:

+ Khe phai (24x37)cm dùng để thả phai khi cần sửa chữa sự cố.

+ Khe lưới chắn rác (20x25)cm: bỏ không dùng.

+ Cửa sự cố (van phẳng bằng thép) đã sửa để dùng làm cửa sửa chữa cho cống xả cát.

+ Cửa làm việc (van phẳng bằng thép) đã sửa để dùng làm cửa làm việc cho cống xả cát;

+ 02 cửa tầng trên không có cửa van điều tiết:

Khi bổ sung nhiệm vụ lấy nước để phát điện, cần xem xét bổ sung lưới chắn rác và cửa van điều tiết của 02 cửa tầng trên để đảm bảo trong việc chủ động vận hành điều tiết đảm bảo nguồn nước lấy vào 02 cống Nam và Bắc theo yêu cầu.

- Về giải pháp thi công:

Giải pháp thi công trong hồ sơ điều chỉnh quy hoạch không thay đổi nhiều so với hồ sơ thiết kế kỹ thuật đã được duyệt nên Công ty không có ý kiến.

- Xây dựng Quy trình vận hành:

Để thực hiện điều chỉnh, bổ sung nhiệm vụ phát điện đối với Cống xả cát bờ Nam, Công ty TNHH một thành viên khai thác CTTL Quảng Ngãi đề nghị Công ty cổ phần thủy điện Nguyên Phát (chủ đầu tư thủy điện Thạch Nham) thuê đơn vị tư vấn thiết kế chuyên ngành tính toán và xây dựng Quy trình vận hành với nhiệm vụ thay đổi trình cấp có thẩm quyền phê duyệt để làm cơ sở thực hiện và xây dựng Quy chế phối hợp giữa Nhà máy thủy điện Thạch Nham với Công ty đối với công tác quản lý, vận hành trong việc mở nước qua cống để phát điện.

2.2. Sở Tài nguyên và Môi trường (Công văn số 6143/STNMT-TNN ngày 16/12/2021):

a) Dự án thủy điện Thạch Nham phù hợp với Quy hoạch sử dụng đất đến năm 2030 huyện Sơn Hà được UBND tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 837/QĐ-UBND ngày 15/9/2021; Kế hoạch sử dụng đất năm 2021 huyện Sơn Hà được UBND tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 110/QĐ-UBND ngày 02/3/2021.

b) Tuy nhiên đề nghị chủ đầu tư thực hiện một số nội dung sau:

- Về lĩnh vực tài nguyên nước:

Sở Tài nguyên và Môi trường đã có ý kiến về sự phù hợp các nguyên tắc theo quy định tại Điều 16, 17 Luật Tài nguyên nước đối với Dự án thủy điện Thạch Nham tại Công văn số 4721/STNMT-TNN ngày 05/10/2021 với công suất lắp máy 05 MW, lưu lượng phát điện lớn nhất qua nhà máy là 68,24 m³/s. Đề nghị chủ đầu tư lập báo cáo về sự phù hợp các nguyên tắc theo quy định tại Điều 16, 17 Luật Tài nguyên nước đối với Dự án thủy điện Thạch Nham (điều chỉnh) gửi Sở Tài nguyên và Môi trường có ý kiến để làm cơ sở tích hợp vào quy hoạch tỉnh giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 đối với việc điều chỉnh theo quy định.

- Về lĩnh vực môi trường:

Dự án Thủy điện Thạch Nham đã được Sở Tài nguyên và Môi trường cấp giấy Xác nhận đăng ký Kế hoạch bảo vệ môi trường tại văn bản số 1586/GXN-STNMT ngày 21/4/2017 với quy mô công suất lắp máy $M_{lm}=5,0MW$. Theo nội dung tại hồ sơ xin điều chỉnh quy hoạch của dự án thì Công ty Cổ phần Điện Nguyên Phát điều chỉnh công suất lắp máy từ $N_{lm}=5,0MW$ lên $N_{lm}=10MW$.

Do vậy, đối chiếu với quy định tại Điều 15 Nghị định số 18/2015/NĐ-CP ngày 14/02/2015 của Chính phủ quy định về quy hoạch bảo vệ môi trường, đánh giá môi trường chiến lược, đánh giá tác động môi trường và kế hoạch bảo vệ môi

trường, được sửa đổi, bổ sung tại Khoản 6 Điều 1 Nghị định số 40/2019/NĐ-CP ngày 13/5/2019 của Chính phủ về sửa đổi, bổ sung một số điều của các nghị định quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành Luật Bảo vệ môi trường, trường hợp dự án thay đổi quy mô, công suất thì Chủ dự án có trách nhiệm lập báo cáo đánh giá tác động môi trường cho dự án thay đổi quy mô, công suất trình cấp có thẩm quyền xem xét, thẩm định.

2.3. Sở Kế hoạch và Đầu tư (Công văn số 2712/SKHĐT-KTĐN ngày 13/12/2021):

Dự án thủy điện Thạch Nham được Bộ Công nghiệp (nay là Bộ Công Thương) phê duyệt vào quy hoạch thủy điện nhỏ toàn quốc tại Quyết định số 3454/QĐ-BCN ngày 18/10/2005 và Bộ Công Thương phê duyệt điều chỉnh quy hoạch dự án thủy điện Thạch Nham từ 4MW lên 5MW tại Quyết định số 7509/QĐ-BCT ngày 07/12/2012.

Sau đó, dự án thủy điện Thạch Nham được UBND tỉnh cấp Quyết định chủ trương đầu tư số 2612/QĐ-UBND ngày 15/12/2016 và các Quyết định điều chỉnh chủ trương đầu tư: số 301/QĐ-UBND ngày 06/5/2020 và 14/CTĐT-UBND ngày 12/4/2021; trong đó xác định công suất dự án là 5MW, tiến độ thực hiện dự án đến tháng 6/2022 đi vào hoạt động.

Qua nghiên cứu Tờ trình số 57/TTr-ĐNP ngày 01/12/2021 của Công ty Cổ phần Điện Nguyên Phát, Công ty đề nghị điều chỉnh quy hoạch dự án thủy điện Thạch Nham từ 5MW lên 10MW và các thông số kỹ thuật khác có liên quan. Nội dung này, đề nghị Sở Công Thương xem xét, tính toán cho phù hợp, đảm bảo lưu lượng nước cung cấp lên hệ thống kênh mương phục vụ cho kinh tế nông nghiệp của tỉnh Quảng Ngãi; đồng thời căn cứ quy định của pháp luật hiện hành về thủy điện, ý kiến của các cơ quan chuyên môn để tham mưu, đề xuất UBND tỉnh theo quy định.

2.4. Ủy ban nhân dân huyện Sơn Hà (Công văn số 2067/UBND ngày 18/12/2021):

a) Dự án Thủy điện Thạch Nham do Công ty Cổ phần Điện Nguyên Phát làm chủ đầu tư đã được UBND tỉnh Quảng Ngãi Quyết định chủ trương đầu tư dự án tại Quyết định số 2612/QĐ-UBND ngày 15/12/2016; việc đầu tư xây dựng Thủy điện Thạch Nham nhằm đảm bảo an ninh năng lượng, phù hợp với điều kiện phát triển kinh tế xã hội của địa phương.

b) Về quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất:

- Về quy hoạch sử dụng đất: Dự án phù hợp với quy hoạch sử dụng đất theo Quyết định số 837/QĐ-UBND ngày 15/9/2021 của UBND tỉnh Quảng Ngãi về việc phê duyệt quy hoạch sử dụng đất đến năm 2030 và Kế hoạch sử dụng đất năm đầu của Quy hoạch sử dụng đất huyện Sơn Hà.

- Về Kế hoạch sử dụng đất: Dự án đã được đăng ký vào Kế hoạch sử dụng đất năm 2021 của huyện Sơn Hà được UBND tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 110/QĐ-UBND ngày 02/3/2021.

3. Khi dự án được thực hiện sẽ tạo nguồn thu ngân sách, góp phần phát triển kinh tế - xã hội của địa phương; tuy nhiên, đề nghị chủ đầu tư thực hiện đúng các nội dung về đánh giá tác động môi trường của dự án theo quy định tại Nghị định số 18/2015/NĐ-CP ngày 14/02/2015 của Chính phủ quy định về quy hoạch bảo vệ môi trường, đánh giá môi trường chiến lược, đánh giá tác động môi trường và kế hoạch bảo vệ môi trường, được sửa đổi, bổ sung tại Khoản 6 Điều 1 Nghị định số 40/2019/NĐ-CP ngày 13/5/2019 của Chính phủ về sửa đổi, bổ sung một số điều của các nghị định quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành Luật Bảo vệ môi trường.

3. Ý kiến của Sở Công Thương:

3.1. Nhận xét về hồ sơ điều chỉnh quy hoạch:

Theo Luận chứng kinh tế kỹ thuật Hệ thống công trình thủy lợi Thạch Nham được duyệt vào năm 1984 lượng nước dùng để phát điện tại đập Thạch Nham chỉ sử dụng nước thừa sau khi đã cấp nước cho nông nghiệp, sinh hoạt, công nghiệp, nuôi trồng thủy sản cho vùng hạ du đập Thạch Nham để không ảnh hưởng đến nhiệm vụ cấp nước cho dân sinh, nông nghiệp, công nghiệp, môi trường... và quy trình vận hành của hệ thống thủy lợi Thạch Nham; Dự án thủy điện Thạch Nham được Bộ Công nghiệp (nay là Bộ Công Thương) phê duyệt quy hoạch thủy điện nhỏ toàn quốc trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi tại Quyết định số 3454/QĐ-BCN ngày 18/10/2005 với công suất 4MW và Bộ Công Thương phê duyệt điều chỉnh quy hoạch dự án thủy điện Thạch Nham từ 4MW lên 5MW tại Quyết định số 7509/QĐ-BCT ngày 07/12/2012.

Theo hồ sơ điều chỉnh quy hoạch, Chủ đầu tư phối hợp với Tư vấn nghiên cứu đề xuất điều chỉnh công suất từ 5MW lên 10MW nhằm khai thác tối đa lưu lượng nước thừa xả về hạ du để phát điện. Tuy nhiên, việc điều chỉnh quy mô công suất dự án thủy điện Thạch Nham cần phải làm rõ một số nội dung sau:

a) Khảo sát kỹ và chi tiết hơn số liệu thủy văn, sự phù hợp của dự án với quy hoạch khai thác và sử dụng nguồn nước trên địa bàn tỉnh đảm bảo không ảnh hưởng đến nhiệm vụ chính của công trình thủy lợi Thạch Nham là cấp nước phục vụ sản xuất nông nghiệp và dân sinh để chứng minh được lưu lượng nước thừa sử dụng phát điện để làm cơ sở xem xét điều chỉnh công suất phát điện.

b) Phương án đấu nối với hệ thống công trình thủy lợi Thạch Nham được bổ sung thêm 03 cửa xả cát (ở tầng dưới) của Công xả cát bờ Nam để lấy nước phát điện. Tuy nhiên, theo thiết kế của công trình thủy lợi Thạch Nham được duyệt 03 công xả cát này chỉ có nhiệm vụ xả cát, không có nhiệm vụ lấy nước để phát điện. Vì vậy nếu sử dụng để phát điện thì cần có nghiên cứu kỹ về tác động, ảnh hưởng đến an toàn của công trình thủy lợi Thạch Nham khi bổ sung nhiệm vụ mới và ***phải được cấp có thẩm quyền xem xét phê duyệt điều chỉnh nhiệm vụ công trình thủy lợi Thạch Nham;***

c) Khi bổ sung nhiệm vụ lấy nước để phát điện thì công xả cát sẽ thay đổi trạng thái làm việc thường xuyên, vì vậy cần xem xét, đánh giá mức độ xói lở hạ lưu, trôi đất ở thượng lưu ảnh hưởng đến an toàn công trình thủy lợi Thạch Nham và các công trình lân cận trong khu vực dự án; đồng thời cần xem xét mức độ ảnh hưởng bùn cát đối với công lấy nước bờ Nam khi lấy nước vào kênh; giải pháp

vận hành điều tiết đảm bảo nguồn nước lấy vào 02 cống Nam và Bắc theo nhiệm vụ cấp nước cho dân sinh, nông nghiệp, công nghiệp, môi trường... của công trình thủy lợi Thạch Nham.

3.2. Đề xuất, kiến nghị:

a) Kính đề nghị Chủ tịch UBND tỉnh chỉ đạo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn khẩn trương có ý kiến bằng Văn bản về các vấn đề liên quan đến nhiệm vụ quản lý nhà nước của ngành đối với việc góp ý điều chỉnh quy hoạch dự án thủy điện Thạch Nham theo đề nghị của Sở Công Thương tại Công văn số 2543/SCT-QLNL ngày 06/12/2021.

b) Tại thời điểm dự thảo nội dung Văn bản này, Sở Công Thương lại nhận được Văn bản số 104/KTTL ngày 09/12/2021 của Công ty TNHH MTV Khai thác công trình thủy lợi Quảng Ngãi về việc góp ý điều chỉnh quy hoạch dự án thủy điện Thạch Nham. *Qua rà soát, Sở Công Thương nhận thấy 02 Văn bản này có cùng số, cùng ngày, cùng người ký và cùng trích yếu văn bản nhưng nội dung lại khác nhau.* Vì vậy, Sở Công Thương kính đề nghị Chủ tịch UBND tỉnh yêu cầu Chủ tịch Công ty làm rõ trách nhiệm của tập thể và cá nhân về nội dung phát hành 02 văn bản nêu trên và đề nghị Công ty có ý kiến chính thức về việc góp ý điều chỉnh quy hoạch dự án thủy điện Thạch Nham theo đề nghị của Sở Công Thương tại Công văn số 2543/SCT-QLNL ngày 06/12/2021.

c) Trong khi chờ ý kiến của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công ty TNHH MTV Khai thác công trình thủy lợi Quảng Ngãi (Sau khi có ý kiến chính thức); Sở Công Thương kính đề nghị Chủ tịch UBND tỉnh yêu cầu Công ty Cổ phần Điện Nguyên Phát giải trình, bổ sung, làm rõ ý kiến góp ý của các Sở: Tài nguyên và Môi trường, Kế hoạch và Đầu tư, UBND huyện Sơn Hà nêu tại điểm 2 và ý kiến của Sở Công Thương nêu tại điểm 3.1 của Công văn này; gửi Sở Công Thương trước ngày 30/12/2021.

Sở Công Thương kính báo cáo và trình UBND tỉnh, Chủ tịch UBND tỉnh xem xét, chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Các Sở: TNMT; KHĐT; NNPTNT;
- UBND huyện Sơn Hà;
- Công ty TNHH MTV Khai thác công trình thủy lợi QN;
- Cty CP Điện Nguyên Phát;
- GD Sở;
- Lưu: QLNL, VT.

GIÁM ĐỐC

Võ Văn Rân